

*„.....Żyć warto,
jeżeli jest ktoś z kim można się dzielić
opłatkiem chleba, opłatkiem serca
iopłatkiem czasu”*

ks. Wacław Buryła

O Fundacji Edukacyjnej 4H w Polsce

4H jest dobrowolną, niezależną organizacją edukacyjną dla dzieci i młodzieży, kładącą szczególny nacisk na rozwój umiejętności życiowych, zainteresowań i podniesienie poziomu wiedzy. Program 4H powstał w USA na początku XX wieku.

Nazwa pochodzi od pierwszych liter słów w języku angielskim:

Head - głowa, Heart - serce, Hands - ręce i Health - zdrowie

Dziś, programy propagujące idee 4H są prowadzone w ponad 80 krajach świata. Program 4H rozwija się na terenie całej Polski, głównie na terenach wiejskich. W działalność klubów jest zaangażowanych ponad 10 000 osób.

Fundacja Edukacyjna 4H w Polsce została założona w sierpniu 1993 roku. Powstała w celu zdobywania funduszy na programy 4H oraz koordynowania młodzieżowych programów w skali całego kraju. Współpracuje z ośrodkami doradztwa rolniczego, samorządami powiatowymi i gminnymi, szkołami oraz organizacjami pozarządowymi.

Fundacja przygotowuje programy edukacyjne, prowadzi szkolenia i seminaria, publikuje projekty, materiały szkoleniowe i promocyjne oraz organizuje wymianę międzynarodową.

Wszelkie działania, którym przyświeca motto: „Najlepsze niech będzie jeszcze lepsze”, mają dopomóc polskiej młodzieży stać się samodzielnymi i wartościowymi członkami demokratycznego społeczeństwa. Fundacja przygotowuje młodych mieszkańców wsi do życia w zmieniających się warunkach, nie zapominając o tradycji regionu, dziejach i kulturze polskiej.

Dzięki realizowanym projektom aktywizują się środowiska lokalne. Do pracy z młodzieżą włączają się rodzice, samorządy, kościoły. W 2001 roku Fundacja Edukacyjna 4H w Polsce po raz pierwszy ogłosiła ogólnopolski konkurs „Kryształowej Koniczyny” im. Edwarda Piszka, Szczepana Pieniążka i Donalda Evansa, dla najbardziej aktywnych liderów wiejskich, a w szczególności wolontariuszy pracujących na rzecz młodych mieszkańców wsi.

Uhonorowanie nagrodą ich imienia to wyraz uznania za osiągnięcia i wkład w rozwój oświaty pozaszkolnej i rozwijanie wolontariatu na rzecz edukacji na terenach wiejskich.

O Konkursie „Kryształowej Koniczyny” na Dolnym Śląsku

Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego we Wrocławiu po raz siódmy docenia osoby działające na rzecz rozwoju edukacji na wsi, organizując wojewódzki konkurs „Najaktywniejszy lider wolontariusz pracujący na rzecz społeczności wiejskiej”, w ramach krajowego konkursu „Kryształowej Koniczyny”.

Celem konkursu jest:

- ◊ wyróżnienie ludzi wspierających różnego rodzaju inicjatywy społeczne na rzecz rozwoju wsi, gminy, powiatu i regionu,
- ◊ uhonorowanie pracy wolontariuszy,
- ◊ zwrócenie uwagi Polaków na znaczenie działań edukacyjnych w środowisku wiejskim dla jego integracji, aktywizacji i rozwoju,
- ◊ wyłonienie lidera wiejskiego w celu reprezentowania Dolnego Śląska na forum krajowym w konkursie „Kryształowej Koniczyny”.

Eliminacje wojewódzkie są organizowane przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego i Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego we Wrocławiu, przy współpracy z Dolnośląską Izbą Rolniczą, samorządami i organizacjami pozarządowymi. Na podstawie informacji (opis inicjatyw, zakres oddziaływania na środowisko, uzyskane efekty), a także dokumentów potwierdzających osiągnięcia, zrealizowany projekt (wycinki prasowe, oświadczenia osób uczestniczących w danej inicjatywie) oraz rekomendacji, Komisja Konkursowa, ocenia zgłoszone osoby i wyłania laureata. Nagroda Marszałka Województwa Dolnośląskiego za pracę społeczną i wysiłek w pielęgnowaniu najcenniejszych wartości lokalnych, wierność rodzimej kulturze oraz za szczególne zaangażowanie w przekazywanie młodemu pokoleniu najbardziej wartościowych idei, związanych z rozwojem obszarów wiejskich, zwyczajów, obyczajów i tradycji kulinarnych oraz promocję lokalnych przedsięwzięć jest przyznawana raz w roku. Laureaci wojewódzkiego konkursu „Najaktywniejszy lider pracujący na rzecz społeczności wiejskiej” oraz osoba nominowana do nagrody „Kryształowej Koniczyny” są zapraszani na podsumowanie konkursu i rozdanie nagród.

Sylwetki dolnośląskich liderów 2011

Maria Banach

- dyrektor GCK, prezes Lokalnej Grupy Działania, założyciel Klubu Rękodzieła, Klubu Seniora i Dziecięco-Młodzieżowej Rady Gminy, organizator wymiany kulturalnej z Francją
- miejsce pracy: Gminny Centrum Kultury w Siechnicach
- miejsce zamieszkania: Groblice, powiat Wrocław

Maria Banach posiada wieloletnie doświadczenie w zakresie działań kulturalnych na rzecz społeczności lokalnej, które zdobywała jako animator Kultury i dyrektor Gminnego Centrum Kultury w Siechnicach. Przez lata wpływała na rozwój społeczności lokalnej, organizowała wielu nowatorskich działań kulturalnych, umożliwiających nawiązywanie kontaktów oraz współpracy pomiędzy władzami gminy i jej mieszkańcami, angażowanie w edukację samorządową dzieci i młodzież z terenów gminy.

Pani Maria inicjuje akcje mające na celu skłonienie miejscowego biznesu do działań o charakterze społecznym, co wpływa na polepszenie jakości życia w regionie. Jest założycielką Klubu Rękodzieła, którego celem jest rozwój mieszkańek gminy w różnych dziedzinach artystycznych – od kwiatów bibułkarskich po hafty, koronki, czy ozdoby świąteczne. Organizuje wiejskie Kluby Seniora oraz Koła Gospodyń Wiejskich. Promuje i stwarza warunki dla produktów lokalnych oraz ożywia stare zawody.

W małych miejscowościach organizuje spotkania z pisarzami i ciekawymi ludźmi oraz imprezy plenerowe promujące lokalną aktywność.

Jednym z przykładów takich działań było opracowanie strojów herbowych Świętej Katarzyny i miasta Siechnic z odtworzeniem haftów śląskich. Wzory pobrano z Muzeum Etnograficznego i stroje wykonali rękodzielnicy z terenu gminy. Rękodzielnicy i seniorzy uczestniczą w organizowanych przez Marię Banach wymianach kulturalnych z Francją, w trakcie których odbywają się kiermasze bożonarodzeniowe, przybliżające tradycje i obrzędowość naszych grup lokalnych.

Pani Maria kultywuje kulturę i historię regionalną, organizując wystawy projekty historyczne, przybliżające mieszkańcom historię osiedleńczą (projekt Terra Nostra). W ramach gminnej akcji „Żyjmy Bezpieczniej” – mieszkańcy zapoznają się ze sprzętem ratowniczym i otrzymują bezpłatny instruktaż w zakresie udzielania pierwszej pomocy.

Dziecięca i Młodzieżowa Rada Gminy stworzona przez Marię Banach przy współpracy z Dolnośląskim Parlamentem Dzieci i Młodzieży jest przykładem edukacji samorządowej dzieci i młodzieży ze szkół gminnych. Liderka promuje talenty artystyczne, wyszukując sponsorów i profesjonalnych instruktorów w celu dalszej edukacji. Współpracuje z parafiami, organizując koncerty muzyczne w kościołach oraz okazjonalne spektakle teatralne, które realizuje w ramach „Dom Kultury Bez Ścian”. Pani Maria jest prawdziwym „animatorem wsi”, który łączy ludzi, integruje i przekonuje mieszkańców do wspólnych działań na rzecz społeczności.

Janina Bednarska

- sołtys wsi
- miejsce pracy: własne gospodarstwo
- miejsce zamieszkania: Piszkwawa, powiat Oleśnica

Ponad wszystko ceni prawdę i szacunek do drugiego człowieka. Tymi wartościami kieruje się w życiu codziennym. W 2007 roku pani Janina została wybrana jednogłośnie sołtysem, przejmując pałeczkę po mężu, którego wspierała w tej pracy przez 23 lata. Do 2011 roku udało się wiele zrobić - połączyć dwie drogi asfaltowe, aby powstała obwodnica, utwardzić drogę za folwarkiem, czy przystąpić do programu „Odnowa Wsi w Województwie Dolnośląskim”. Odnowiono też przystanek PKS, powstał plac zabaw, kompleksowe oświetlenie miejscowości, zatoczka autobusowa, droga za placem zabaw, opracowano plan „Odnowa Wsi na lata 2010-2017”, rozpoczęto budowę chodnika przy drodze powiatowej.

Jako sołtys i opiekun świetlicy Janina Bednarska mobilizuje dzieci i młodzież do udziału w konkursach i zawodach, organizowanych przez szkołę, czy GOK. W 2007 roku, grupa taneczna z Piszkwawy wystąpiła na festynie rodzinnym w Brzeziej Łące. Rok 2007-2008 to udział w rozgrywkach gminnych - turnieju piłki nożnej i turnieju tenisa stołowego.

Mieszkańcy Piszkwawy zawsze biorą udział w konkursie na palmę wielkanocną, wieniec dożynkowy, ozdobę i kartkę bożonarodzeniową. Sukcesem jej podopiecznych są wyróżnienia i najwyższe miejsca w wymienionych konkursach.

Pani Janina organizuje w swojej miejscowości także cykliczne spotkania, jak Dzień Babci i Dziadka, Dzień Kobiet, Dzień Matki, Dzień Dziecka oraz Mikołajki, dożynki wiejskie, mecz piłki nożnej (kawalerowie kontra żonaci) w połączeniu z piknikiem rodzinnym. W wieczorach z bajką i zabawach teatralnych bierze udział niemal cała wieś. Dochody z jarmarków bożonarodzeniowych i wielkanocnych są przeznaczane na działalność świetlicy i upiększanie miejsc publicznych. W sponsorowanych zajęciach plastycznych

uczestniczy coraz większa liczba młodzieży. Ponadto Pani Sołtys współpracuje z LGD-Dobra Widawa. Jej prace zostały zamieszczone w kalendarzu na rok 2009 wydanym przez LGD.

Jako członek stowarzyszenia nauczycieli INWIT oraz „Moja Piskawa” Janina Bednarska koordynuje projekt „Sprawni i Aktywni”. W lutym 2011 po raz kolejny została wybrana sołtysem Piskawy.

Pani Janina jest osobą pełną energii i pasji, dobrym organizatorem, potrafiącym zachęcić ludzi do wspólnych działań i konsekwentnie realizującym podjęte działania.

Anna Jagiełło

- opiekun i wychowawca w świetlicy środowiskowej, animator spotkań muzycznych młodzieży, drużynowa Drużyny Harcerskiej z Ruszowa, radna Rady Miejskiej
- miejsce pracy: Dom Kultury w Ruszowie
- miejsce zamieszkania: Ruszów, powiat Zgorzelec

Anna Jagiełło jest społecznikiem i osobą o wielkim sercu. Jej życiowe motto to: „Z pasją przez życie”. Prowadzi drużynę harcerską i świetlicę środowiskową w Ruszowie, cały czas poświęca dzieciom organizując festyny, święta, wakacje, warsztaty, koncerty, zbiórki charytatywne i wiele innych imprez.

Celem pani Ani jest pokazanie, jak można pożytecznie spędzić wolny czas z daleka od komputera czy telewizora. Rozwijanie talentu artystycznego dzieci i młodzieży z obszarów wiejskich, pobudzanie inwencji twórczej i pomysłowości to jeden z atutów, które przyciągają młodych z życiową pasją i charyzmą.

Anna Jagiełło współpracuje z Fundacją Banku Zachodniego WBK do którego kieruje opracowane przez siebie projekty „Szansa”, „Bank Dziecięcych Uśmiechów”, „W trzy dni dookoła Świata”, „Zimowa kołysanka w górach”. Pozyskane środki pomagają w realizacji projektów, planów i marzeń dzieci. Wspólnie z dziećmi organizuje akcje zarobkowe, a pozyskane środki są wydawane na zimowiska, zakup materiałów na warsztaty itp. Co roku przeprowadza zbiórkę „Grosz do grosza” na dożywianie czworonogów w schronisku. To uczy dzieci wrażliwości i szacunku dla zwierząt. Dla tych, którzy nie mają możliwości wyjazdu na wakacje organizuje przeróżne zajęcia środowiskowe: noclegi z przygodami, wyjazdy na basen, ogniska oraz zajęcia plastyczno-manualne, artystyczne i sportowe, gry i zabawy. Dodatkowym działaniem jest pomoc dla rodzin najuboższych. Środki na ten cel są pozyskiwane z projektów. Pani Anna organizuje dla nich także zbiórki ubrań.

Jej pomysłem był zlot starych motocykli, który cieszył się dużym zainteresowaniem. Anna Jagiełło pracuje w Domu Kultury w Ruszowie i prowadzi świetlicę środowiskową. Jest osobą życzliwie nastawioną do otoczenia, wrażliwą na potrzeby innych. Dzięki charytatywnej pracy z dziećmi wykazuje troskę o ich rozwój, poczucie bezpieczeństwa i wytrwałość w dążeniu do osiągnięcia zamierzonych celów. Społeczność wiejska potwierdza i docenia jej umiejętności, pracowitość i otwartą postawę.

Stanisława Janicka

- przewodnicząca KGW, członek Zespołu Ludowego „Braszowianki”
- miejsce pracy: własne gospodarstwo
- miejsce zamieszkania: Braszowice, powiat Ząbkowice Śl.

Stanisława Janicka angażuje się w prace na rzecz społeczności wiejskiej wsi Braszowice i okolic od lat 60-tych ubiegłego wieku. Najpierw, jako członek miejscowego KGW, a od

1984 roku jest przewodniczącą Koła. Wspólnie z jego członkiniami organizuje liczne kursy, szkolenia i zabawy wiejskie. Dochód przeznaczają na prowadzenie dziecińców dla braszowickich dzieci podczas wakacji. Za sprawą energicznej pani Stanisławy wyremontowano świetlicę wiejską i teraz jest to obiekt tętniący życiem, gdzie spotykają się nie tylko panie z KGW, ale również dzieci i młodzież, seniorzy, czytelnicy bibliotek i strażacy. Pani Stanisława, we współpracy ze szkołą podstawową organizuje szereg imprez okazjonalnych, jak Dzień Babci, Dzień Dziadka, Dzień Matki, czy Dzień Dziecka, na które zaprasza mieszkańców swojej miejscowości.

Od 1982 roku Stanisława Janicka śpiewa w Zespole Śpiewaczym „Braszowianki”. Zespół zbiera laury. Na Festiwalu Wiejskich Amatorskich Zespołów Artystycznych „Waza” otrzymała nagrodę dyrektora Wojewódzkiego Centrum Kultury i Sztuki „Zamek Książ”, zwyciężała także w wojewódzkich Festiwalach Zespołów Artystycznych Kół Gospodyń Wiejskich w Stolcu, przeglądach Pieśni Religijnych i innych. Od roku 1998 pani Stanisława organizuje w Braszowicach Powiatowy Przegląd Kolęd i Pastorałek.

KGW co roku bierze udział w dożynkach gminnych, powiatowych i wojewódzkich. Ze wszystkich imprez przywozi dyplomy, podziękowania, nagrody i wyróżnienia. Jest osobą pracowitą, zarażającą energią wielu ludzi nie tylko z Braszowic, ale także z całego powiatu żąbkowickiego. Za pracę na rzecz społeczności wiejskiej otrzymała w 2001 roku odznaczenie „Zasłużony dla Rolnictwa”.

Andrzej Jaros

- sołtys wsi i członek Stowarzyszenia Przyjaciół Kuraszkowa „Lipowa Dolina”, Przewodniczący LGD „Kraina Wzgórz Trzebnickich”, członek Klubu Sportowego „Dąb Kuraszków”, radny Rady Miejskiej Obornik Śląskich
- miejsce pracy: działalność gospodarcza
- miejsce zamieszkania: Kuraszków powiat Trzebnica

Andrzej Jaros jest inicjatorem oraz pomysłodawcą wielu przedsięwzięć na terenie wsi Kuraszków oraz gminy Oborniki Śląskie, przyczyniając się do poprawy jakości życia na tym terenie. Z jego inicjatywy zostało utworzone Stowarzyszenie Przyjaciół Kuraszkowa „Lipowa Dolina”. Pan Andrzej pozyskał fundusze na otwarcie w świetlicy punktu przedszkolnego. Jest pomysłodawcą oraz organizatorem cyklicznej imprezy sportowego festynu rodzinnego pod nazwą „Kuraszków żegna lato” oraz turnieju gry w piłkarzyki o „Puchar Króla Kuraszka”.

Współtwórca Strategii Rozwoju Wsi Kuraszków, pomysłodawca projektu „Śpiewam, tańczę i filmuję – nic mnie to nie kosztuje, bo to Unia mi funduje” oraz organizator wielu imprez sportowych z ramienia klubu sportowego LKKS „Dąb”. Andrzej Jaros jest sołtysem już drugą kadencję. Organizuje wiele imprez okolicznościowych tj. Dzień Kobiet, Dzień Dziecka, Mikołaj, spotkanie opłatkowe. Zakładając grupę Odnowy Wsi Kuraszków wystartował w konkursie Marszałka Województwa Dolnośląskiego „Najładniejsza Wieś Dolnośląska 2010”, zajmując II miejsce.

Młodzi mieszkańcy Kuraszkowa, pomogli mu w kapitalnym remoncie świetlicy wiejskiej. Świetlica stała się miejscem spotkań wszystkich pokoleń. Pan Andrzej działa na rzecz promocji, edukacji i rozwoju wsi. Zorganizował wyjazd szkoleniowy dla mieszkańców gminy na X edycję wojewódzkiego konkursu „Nasze kulinarne dziedzictwo - Smaki Regionów” i wystawił tam produkty, które zdobyły uznanie jurorów. W 2010 roku mieszkańcy ośmiu miejscowości gminy Oborniki Śl. wybrali go do Rady Gminy. Andrzej Jaros jest zaangażowany w działania społeczne, pozyskuje środki zewnętrzne na realizację przedsięwzięć mających na celu wyrównywanie szans mieszkańców z

terenów wiejskich. Jest osobą zaangażowaną w działania społeczne, ambitną i pomysłową. To „dobry duch wsi”.

Maria Mazur

- przewodnicząca Kół Gospodyń Wiejskich w powiecie oławskim, członek zarządu Krajowego ZRKiOR oraz Rady Wojewódzkiej KGW
- miejsce pracy: własne gospodarstwo
- miejsce zamieszkania: Godzikowice, powiat Oława

Maria Mazur od lat jest związana ze środowiskiem wiejskim. Jako inicjatorka akcji społecznych i szkoleń dla kobiet wiejskich, ściśle współpracowała z Gminnym Ośrodkiem Kultury, Sportu i Rekreacji biorąc udział w realizacji wielu projektów, m.in. „Noc świętojańska nad Smortawą”, czy „Rowerem po ziemi oławskiej”.

Pani Maria co roku organizuje na terenie gminy Oława uroczystości z okazji Dnia Kobiet, czy Dnia Seniora. Z jej inicjatywy odbyła się uroczystość nadania odznaczeń „Order Matkom Wsi”, zasłużonym kobietom z terenu gminy, za szczególną pracę na rzecz wsi i środowiska wiejskiego oraz za wychowanie dzieci i umiłowanie Ojczyzny.

Przez wiele lat organizowała kolonie letnie i zimowe dla dzieci rolników. Wspólnie z członkiniami lokalnego KGW i z innymi, sąsiadującymi Kołami brała udział w obchodach różnych świąt, promując swoją wieś, Koła Gospodyń Wiejskich i produkty tradycyjne regionu. Maria Mazur zainicjowała wiele programów, które są realizowane do dziś. Jest szczególnie zainteresowana losem kobiet, ludzi starszych i młodzieży. Udowodniła, jak wiele można dokonać na rzecz lokalnej społeczności, ucząc przy tym aktywności.

Bożena Socha

- założycielka i lider prowadzący Klubu Edukacyjnego 4H „Eko-mrówki”, zastępca przewodniczącej Koła Gospodyń Wiejskich w Głębowicach
- miejsce pracy: biblioteka wiejska w Głębowicach
- miejsce zamieszkania: Trzciniца Wołowska, powiat Wołów

Bożena Socha jest związana z Ruchem 4H w Polsce od 1995 roku. Otwarta na problemy dzieci i młodzieży wiejskiej założyła i prowadzi Klub 4H w swojej miejscowości. Przez te wszystkie lata członkowie kierowanego przez nią klubu zwyciężali w licznych konkursach. Pani Bożena organizowała wyjazdy dzieci i młodzieży na podsumowania krajowych konkursów. Jako jedna z niewielu osób prowadzących kluby na terenie popowodziowym, w 1998 roku przystąpiła do 5-letniego, charytatywnego projektu Fundacji Heifer Project International – HPI, udzielającej wsparcia drobnym gospodarstwom rodzinnym. Fundacja objęła swoim działaniem m.in. dzieci i młodzież wiejską zrzeszoną w Klubie 4H „Eko -mrówki” w Głębowicach. Młodzi ludzie byli odpowiedzialni za hodowlę królików. Pomagało to kształtować w dzieciach poczucie obowiązku, a jednocześnie redukowało stres popowodziowy.

Kilka razy Pani Bożena oraz dzieci i młodzież klubowa gościły wolontariuszy z USA i Ukrainy.

Przez dwa miesiące wolontariuszka Shanna Dick z USA, prowadziła zajęcia integracyjne oraz naukę języka angielskiego dla dzieci i młodzieży z Głębowic.

Bożena Socha zorganizowała wiele pokazów - rękodzieła ludowego, kulinarnych i ogrodniczych oraz spotkań integracyjnych dla nie tylko klubowiczów. W pracy z dziećmi troszczy się o ich rozwój, poczucie bezpieczeństwa i wytrwałość w dążeniu do osiągnięcia zamierzonych celów. Działa w Kole Gospodyń Wiejskich w Głębowicach.

Współorganizuje także wyjazdy na spotkania Tradycji Wielkanocnych i Bożonarodzeniowych do Wrocławia.

Marek Starczewski

- sołtys wsi Biskupice Oławskie, były działacz i Wiceprezes Zarządu Ludowych Zespołów Sportowych, Wiceprezes Zarządu Województwa Dolnośląskiego Ochotniczych Straży Pożarnych, przewodniczący komisji ds. oświaty, zdrowia i sportu przy Radzie Miasta w Oławie, prezes uczniowskiego klubu sportowego „Huragan”
- miejsce pracy: emerytowany nauczyciel
- miejsce zamieszkania: Biskupice oławskie, powiat Oława

Praca na rzecz mieszkańców wsi jest jego specjalnością. To, co robi zostało docenione przez wyborców, o czym świadczą kolejne wybory do Rady Miejskiej Powiatu i do Rady Miasta. Aby mieszkańcom Biskupic Oławskich żyło się wygodniej, pomógł doprowadzić do wsi wodociąg, czy wybudować chodnik na głównej ulicy we wsi, co przyczyniło się do poprawy bezpieczeństwa i estetyki.

Był organizatorem obchodów 40-lecia powstania w Biskupicach Oławskich pierwszego po II Wojnie Światowej Kościoła na Ziemi Dolnośląskiej oraz 745-lecia powstania Biskupic Oławskich. Z jego inicjatywy zabezpieczono i utwardzono miejsce pamięci narodowej, gdzie z umieszczane są kamienne tablice upamiętniające takie wydarzenia, jak 50 lat przesiedlenia Polaków z kresów wschodnich, czy III Światowy Zjazd Wicyńian i Kresowian. Zjazd odbył się pod honorowym patronatem Marszałka Województwa Dolnośląskiego. Powstał wtedy materiał filmowy, który TVP Wrocław wyemitowała w ramach cyklu „Studio Wschód”.

Od tego roku Marek Starczewski jest Prezesem Uczniowskiego Klubu Sportowego „Huragan”, w którym trenuje młodzież.

Należy też pamiętać o wielu innych imprezach, organizowanych w celu pozyskania środków na remonty i modernizację kościoła i cmentarza, a także świetlicy wiejskiej, która stała się centrum życia kulturalnego wsi.

Pan Marek organizuje w niej zajęcia edukacyjne dla dzieci i młodzieży, koncerty noworoczne, połączone ze zbiórką pieniędzy dla Domu Dziecka w Oławie, zabawy dla dzieci i inne święta. Jako sołtys zawsze pamięta o najmłodszych mieszkańcach. Powstał nowy plac zabaw, a dorośli zostali włączeni w projekt ochrony środowiska naturalnego. Współpracując z LGD „Starorzecze Odry” zorganizował I Targi Produktów Lokalnych i Rękodzieła Ludowego.

Został odznaczony medalami za zasługi dla pożarnictwa, za działania w sporcie, medalem X lecia Miasta Jelcz-Laskowice. Marek Starczewski swoją pracą społeczną i postawą zyskał szacunek środowiska, zmobilizował mieszkańców do wspólnej pracy na rzecz rozwoju Biskupic Oławskich.

Krystyna Szarowska

- dyrektor Szkoły Podstawowej w Siedlcach, założyciel i lider wolontariusz klubu 4H „Talenciaki”, członek Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, inicjator gminnego turnieju ekologicznego
- miejsce pracy: Szkoła Podstawowa im. H. Sienkiewicza w Siedlcach
- miejsce zamieszkania: Siedlce powiat Lubin

Siedemnaście lat temu Krystyna Szarowska założyła Klub Edukacyjny 4H w Siedlcach, w którym wspólnie z dziećmi zrealizowała wiele projektów.

Pod patronatem Dolnośląskiego Kuratora Oświaty oraz Telewizji Wrocławskiej uczestniczyła w akcji „Mogiłę pradziada ocal od zapomnienia”. Szybko pozyskała sympatię i uznanie mieszkańców oraz władz gminnych i oświatowych. W latach 1998-2002 była radną Powiatu Lubińskiego, pełniąc funkcję wiceprzewodniczącej Komisji Oświaty, Kultury i Sportu i Turystyki oraz członka komisji rolnictwa. Pracowała na rzecz rozwoju oświaty, sportu i walki z bezrobociem. Była bardzo zaangażowana w popularyzację Muzeum Ziemi Lubińskiej. Pani Krystyna przekształciła szkołę w mały ośrodek kultury, który dzięki jej zaangażowaniu skupia wokół siebie ludzi z całego regionu.

Wspólnie z dziećmi, nauczycielami i mieszkańcami wsi organizuje uroczystości o zasięgu regionalnych, a nawet wojewódzkim. Co roku są to Jasełka, obchody Święta Niepodległości, czy konkurs potraw regionalnych. Priorytetem jest dla Krystyny Szarowskiej wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci wiejskich. Od 2003 r. angażuje się we współpracę międzyszkolną z kilku gmin integrującą młodzież poprzez organizację wspólnych spotkań, konkursów i wymianę doświadczeń. Pozyskuje fundusze z EFS na realizację projektów „Pracownie internetowe dla szkół”, „Dolnośląska e-szkoła”, „Szkoła Myśląca o Każdym SMOK”. Te działania zostały udokumentowane za pomocą materiału filmowego, wyemitowanego przez TVL oraz książki. Jest pomysłodawcą Gminnego Turnieju Ekologicznego, który od 18 lat propauje zachowania ekologiczne wśród młodzieży. Dwukrotnie pozyskała środki na realizację projektów „Ratujmy nasz park” i „Zielone wrota przyszłości”. Efektem projektu jest ścieżka zdrowia, plac zabaw i zielona klasa. Pani Krystyna jest członkiem TPD, zapewnia pomoc i opiekę uczniom będącym w trudnej sytuacji materialnej i życiowej. Organizuje letni wypoczynek i wycieczki dla dzieci. W 1995 roku stworzyła Klub Przyjaciół Szkoły, który wspiera działania na rzecz dzieci i środowiska, ale też zorganizował obchody jubileuszu 55-lecia szkoły.

W 1999 roku uhonorowano ją odznaką „Przyjaciel Dziecka”. Za wkład w rozwój sportu i rekreacji otrzymała złotą honorową odznakę LZS oraz nagrodę Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Ministra Edukacji Narodowej.

Teresa Trefler

- sołtys wsi Henryków Lubański, od 1998 roku Radna Gminy i Ławnik Sądu Rejonowego w Lubaniu, prezes Stowarzyszenia Rozwoju Henrykowa Lubańskiego
- miejsce pracy: własne gospodarstwo
- miejsce zamieszkania: Henryków powiat Lubań

Teresa Trefler od 1995 roku jest sołtysem Henrykowa Lubańskiego. Uczestniczyła w wielu szkoleniach i warsztatach m.in: Specjalistów Lokalnego Ożywienia Gospodarczego Partnerstwa Lokalnego czy Budowy Zintegrowanej Strategii Obszarów Wiejskich w ramach programu Lider+.

Jako Prezes Stowarzyszenia Rozwoju Henrykowa Lubańskiego odnosi wiele sukcesów. W świetlicy wiejskiej zorganizowała salę ze sprzętem komputerowym, w której każdy mieszkaniec wsi może bezpłatnie korzystać z Internetu. W 2009 roku, w ramach programu „Pożyteczne wakacje 09”zrealizowała projekt „Znam i dbam o historię i przyrodę Henrykowa”. Pani Teresa była organizatorką i samodzielnie przygotowała wnioski dotyczący konkursu i prowadziła zajęcia, sprawowała też nadzór nad realizacją projektu. Za pracę na rzecz dzieci i młodzieży została uhonorowana „Orderem Uśmiechu”. Ponadto pani Teresa uczestniczy w przygotowaniu imprez lokalnych: „Ogólnopolskich imienin Henryka i Henryki”, „Wielkiej Gonitwy Chłopskiej”, czy „Święta

Ludowego” i „Orki konnej”. Co roku, wspólnie z samorządem gminnym organizuje imprezy dożynkowe. W październiku 2009 roku zorganizowała wizytę studyjną dla gości z Unii Europejskiej, a w 2010 roku dla przedstawicieli LGD z Polski, w trakcie których zaprezentowała model aktywnej wsi.

W tym roku Teresa Trefler koordynuje wakacyjny projekt ”O zwierzęta dbamy i nasze otoczenie na przyjazne zmieniamy”, w ramach którego są organizowane zajęcia wypoczynkowo- rekreacyjne dla dzieci, a także prace nad poprawą wizerunku wsi.

Za całokształt swojej pracy społecznej nominowano ją do tytułu Niezwykłej Polki 2007 roku w województwie dolnośląskim.

„Najaktywniejszy lider pracujący na rzecz społeczności wiejskiej” -lista laureatów edycji w latach 2005-2011

I EDYCJA - 2005r.

1. Barbara Buza - Pasiecznik, powiat Lwówek Śląski
2. Teresa Cierlik - Rząsiny, powiat Lwówek Śląski
3. Bożena Gawlicz - Ślubów, powiat Góra
4. Katarzyna Kmieciak - Ścinawa Polska, powiat Oława
5. Kazimiera Kotlarz - koordynator Klubów 4H, DODR Oddział w Chojnowie
6. Aldona Ochmańska - Miskowice, powiat Kamienna Góra
7. Ewa Sawicka-Sienkiewicz - Rzędziszowice, powiat Trzebnica
8. **Grażyna Łabentowicz - DODR we Wrocławiu, PZD Oława
(wyróżniona w krajowym konkursie „Kryształowej Koniczyny”)**
9. Aleksandra Sapkowska - Oborniki Śląskie, powiat Trzebnica
10. Alicja Sławińska - Chmieleń, pow. Lwówek Śl.

II EDYCJA - 2006r.

1. Dorota Bartczak - Boguszyce, powiat Oleśnica
2. **Maria Burzyńska - Oborniki Śląskie, powiat Trzebnica
(wyróżniona w krajowym konkursie „Kryształowej Koniczyny”)**
3. Zdzisława Masłowska - Opała - Zielenice, powiat Strzelin
4. Kinga Superson - Mikułowa, powiat Zgorzelec
5. Walter Staszak - Smolnik, powiat Lubań
6. Lidia Murawiak - Mysłakowice, powiat Jelenia Góra
7. Urszula Maleszka - Sadków, powiat Oleśnica
8. Nina Grabowska - DODR Oddział w Chojnowie, PZD Głogów

9. Elżbieta Ulatowska - DODR Oddział w Świdnicy, PZD Kłodzko

III EDYCJA - 2007r.

1. Zdzisława Dmytrarz - Stanowice, powiat Świdnica
2. Ewa Dorosz - Strzeszów, powiat Wrocław
3. Helena Doskocz - DODR we Wrocławiu, PZD Strzelin
4. Bożena Mulik - Dolnośląska Izba Rolnicza we Wrocławiu
5. Teresa Polesiak - DODR Oddział w Jeleniej Górze, PZD Lwówek Śl.
6. Agnieszka Leśniak - koordynator Klubów 4H, DODR Oddział w Jeleniej Górze
7. Teresa Michałków - DODR we Wrocławiu, PZD Jawor
8. **Jadwiga Godzik - Wierzbno, powiat Oława**
(wyróżniona w krajowym konkursie „Kryształowej Koniczyny”)
9. Anna Skiba - Smardzów, powiat Wrocław

IV EDYCJA - 2008r.

1. Halina Antoszczyszyn - Stolec, powiat Ząbkowice Śląskie
2. Teresa Budzowska - Sobótka, powiat Wrocław
3. Roman Ćwiąkała - Syców, powiat Oleśnica
4. Franciszka Domańska - Radoszkowice, powiat Oława
5. **Elżbieta Stachurska - Mściwojów, powiat Jawor**
(wyróżniona w krajowym konkursie „Kryształowej Koniczyny”)
6. Janina Turowska - DODR we Wrocławiu, PZD Milicz
7. Elżbieta Ulatowska - Dolnośląska Izba Rolnicza we Wrocławiu
8. Teresa Urbanowicz - DODR Oddział w Jeleniej Górze, PZD Lubań
9. Rafał Wiewióra - Struga, powiat Jelenia Góra
10. Urszula Znamirska - DODR Oddział w Chojnowie, PZD Lubin

V EDYCJA - 2009r.

1. Józefa Chmiel - Ciepłowody, powiat Ząbkowice Śląskie
2. Sabina Czerwińska - Strzegany, powiat Wrocław
3. **Wanda Dobrzyńska - Gogołowice, powiat Lubin**
(wyróżniona w krajowym konkursie „Kryształowej Koniczyny”)
4. Jerzy Jakubów - koordynator Klubów 4H, DODR Oddział w Jeleniej Górze
5. Teresa Kęska - Wolimierz, powiat Lubań
6. Maria Konarzewska - Grabowo Wielkie, powiat Oleśnica
7. Alicja Sławińska - Dolnośląska Izba Rolnicza Oddział w Jeleniej Górze
8. Agata Szwed - Raszów, powiat Kamienna Góra
9. Wiesława Wolska - Kamieniec Wrocławski, powiat Wrocław
10. Irena Wróbel - Chrzęstawa Wielka, powiat Wrocław

VI EDYCJA - 2010r.

1. Olga Burdyna - Żeliszów, powiat Bolesławiec
2. Anna Dudzik - Podgórzyn, powiat Jelenia Góra
3. Maria Krystyna Iwańska - Jezierzycy wielkie, powiat Wrocław
4. Jarosław Jagielski - Ratowice, powiat Wrocław

5. Maria Karkowska – Strzegom, powiat Świdnica
6. Jadwiga Krop – Strzegomiany, powiat Wrocław
7. **Wanda Łużna – Pławna, powiat Strzelin**
(wyróżniona w krajowym konkursie „Kryształowej Koniczyny”)
8. Irena Piotrowska – Sulisławice, powiat Ząbkowice Śl.
9. Stanisław Pomietło – Czerna, powiat Środa Śl.
10. Halina Przybylska – Chociemyśl, powiat Głogów

VII EDYCJA – 2011r

1. Maria Banach –Groblice, powiat Wrocław
2. Janina Bednarska - Piszczawa, powiat Oleśnica
3. Anna Jagiełło - Ruszów, powiat Zgorzelec
4. Stanisława Janicka -Braszowice, powiat Ząbkowice Śl.
5. Andrzej Jaros –Kuraszków, powiat Trzebnica
6. Maria Mazur -Godzikowice, powiat Oława
7. Bożena Socha -Trzcinica Wołowska, powiat Wołów
8. Marek Starczewski -Biskupice Oławskie, powiat Oława
9. Krystyna Szarowska -Siedlce, powiat Lubin
10. Teresa Trefler -Henryków, powiat Lubań